

עפ"ת 4290/01/20 - ניג'ם אחמד ניג'ם אחמד נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 4290-01-20 ניג'ם אחמד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 10154182801
בפני כבוד השופטת גלית ציגלר
המערער: ניג'ם אחמד ניג'ם אחמד
באמצעות עו"ד זיאד זועבי
נגד
המשיבה: מדינת ישראל
באמצעות עו"ד פמלה בנימין

פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופט א. לרנר), אשר ניתן ביום 07.10.19 בהעדר המערער בתת"ע 8151-08-19, ועל ההחלטה שלא לבטלו שניתנה ביום 03.12.19.

כתב האישום וההליך בבית משפט קמא

2. על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 17.03.19 בשעה 11:18, נהג המערער ברכב (משאית) מ.ר. 23896601 על כביש מספר 22 כשהוא אוחז או משתמש בטלפון שלא באמצעות דיבורית.

כתב האישום הוגש ביום 20.08.19, ומאישור המסירה שהוצג בתיק עלה כי המערער זומן כדין לדין שנקבע בבית משפט קמא ליום 07.10.19 בשעה 09:00.

3. המערער לא התייצב לדין במועד שנקבע, ולאחר שבית משפט קמא המתין לו עד השעה 16:18, הורשע המערער בהעדרו בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום, אחיזה או שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית בזמן נהיגה, בניגוד לתקנה 28(ב)(1)(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, ונידון לקנס כספי בסך 1,000 ₪.

4. ביום 22.10.19 הגיש המערער בקשה דחופה לביטול פסק הדין שניתן בהעדרו, ובה טען כי העבירה נעשתה במהלך עבודתו, הוא הודיע על כך למעסיקו וזה העביר את הטיפול בדו"ח לעו"ד מטעמו (להלן: "עורך הדין של המעסיק").

לטענת המערער הוא חתם לעורך הדין של המעסיק על יפוי-כח לצורך הגשת בקשה להישפט וייצוג בבית המשפט, הוא עקב אחר הטיפול בתיק ועורך הדין של המעסיק אף מסר לו הודעה לא נכונה, לפיה הדין בעניינו נקבע לחודש ספטמבר 2019 והוא דחה אותו ליום 07.10.19.

בדיעבד, נדהם המערער כשהתברר לו שעורך הדין של המעסיק לא התייצב לדיון מחמת ששכר טרחתו לא שולם על ידי המעסיק, משום שהמערער הפסיק את עבודתו שם.

5. המערער ביקש לקבל את יומו בבית המשפט, וטען כי הסיבה לאי התייצבותו לא הייתה בשליטתו, וכי נגרם לו עיוות דין בשל הפגיעה בפרנסתו משום שעיסוקו בתחום ההובלות והוא זקוק לרישיון הנהיגה לשם כך.

6. המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי המערער זומן לדיון כדיון, ומדובר ככל הנראה בטעות של עורך הדין של המעסיק, באופן שנימוקי המערער אינם כאלו המספקים עילה לביטול פסק הדין.

7. ביום 03.12.2019 דחה בית משפט קמא את הבקשה לביטול פסק הדין, וקבע כי המערער לא תמך טענותיו לעניין התנהלות עורך הדין של המעסיק והייצוג מטעמו בראיות או במסמכים, לא הציג את עמדתו של עורך הדין של המעסיק לבקשת הביטול בניגוד להלכה הפסוקה, ואף לא צירף תצהיר מטעמו של המעסיק הקודם אשר העביר את הטיפול לידי עורך הדין.

בית משפט קמא הוסיף וציין, כי מעיון בתיק עלה שעורך הדין של המעסיק מעולם לא נרשם כמייצג בו, וכי בניגוד לנטען הדיון התקיים בתאריך המקורי שנקבע בדוח, ולא נדרשה כל דחיה במועד.

עוד קבע בית משפט קמא, מעבר לנדרש, כי גם אם היה מקבל את טענת המערער לפיה הוא היה מיוצג באותה עת ע"י עורך דין, הרי שהדבר אינו מהווה עילה לאי-התייצבות, אף אם הייתה שגגה מטעמו של עורך הדין.

בסיכומו של דבר קבע בית משפט קמא, כי המערער לא התמודד כלל עם אישור המסירה המצוי בתיק, אשר על פני הדברים נשלח לכתובתו ונחתם על ידי מיופה כח מטעמו, הוא לא פירט בבקשתו את הנימוקים להגנתו, ואף לא טען דבר לעניין "עיוות הדין" שנגרם לו אלא בגדר טענות בעלמא שאינן מצדיקות ביטול פסק הדין.

8. על כל אלו הוגש הערעור שבפניי.

טענות הצדדים:

9. בהודעת הערעור, שב המערער והעלה אותן טענות שנטענו בבקשתו לביטול פסק הדין שניתן בהעדרו, ובעיקר טען כי אי התייצבותו נגרמה בשל הפסקת הייצוג ע"י עורך הדין של המעסיק ללא שזה נתן לו הודעה מוקדמת, והכל בשל אי תשלום שכר הטרחה ולא בשל שגגה מצידו.

10. להודעת הערעור צירף בא כוח המערער (שייצג אותו גם בבקשה לביטול פסק דין), ראייה חדשה בדמות הודעת וואטס-אפ ששלח לו עורך הדין של המעסיק, וזאת לאחר שפנה אליו על מנת לברר מדוע לא התייצב לדיון. בהודעת הערעור נטען כי עורך הדין של המעסיק מסר שהפסיק לייצג את המערער בשל אי תשלום שכר טרחתו. בהמשך לכך ביקש בא כוח המערער מעורך הדין את מספר תיק בית המשפט והעתק מהדו"ח, וזה שלח את הודעת הוואטס-אפ שבה נרשם:

"שלום זיאד; תת"ע 8151-08-19 חיפה. אחמד ניגם לא חתם לנו אני ועו"ד אבו עיאש על יפוי כוח ואין הצהרה על ייצוג" (להלן: "ההודעה". ראו בקשה מספר 1).

לטענת המערער הודעה זו מוכיחה כי עורך הדין של המעסיק אכן ייצג אותו, שאם לא כן ואלמלא מסר לו המערער את הדוח, מניין היה לו את מספר התיק בבית המשפט, בעוד שלמערער עצמו לא היה שום מידע לגבי מספר התיק והדרך לאתרו.

ב"כ המערער הסביר, כי ההודעה לא הוצגה בפני בית משפט קמא על מנת שלא לפגוע בעורך הדין של המעסיק, אולם משהתקבלה החלטת בית המשפט ונימוקיה לא היה עוד מנוס אלא להציגה. המערער הוסיף וטען, כי אי ההצהרה על ייצוג בנט המשפט מחזקת את טענותיו בכל הקשור להפסקת ייצוגו ללא הודעה מוקדמת ובשל שכר טרחה שלא שולם.

המערער אישר כי הדיון שהיה קבוע בבית משפט קמא לא נדחה והתקיים במועד המקורי שנקבע בדוח, וכי הוא לא העלה טענות כנגד אישור המסירה משום שהיה מצופה שעורך הדין של המעסיק יתייצב לדיון, ובנסיבות שפורטו אי התייצבותו של המערער היתה מוצדקת ולא היתה בשליטתו.

11. בדיון בפני חזר ב"כ המערער על טענותיו ועל כך שמדובר במערער שעובד כנהג מקצועי ופסק הדין שניתן בהעדרו פוגע קשות בפרנסתו.

ב"כ המערער הרחיב באשר לייצוג הקודם, וטען כי עורך הדין של המעסיק היה מחויב להמשיך בייצוג המערער גם ללא תשלום שכר טרחה, תוך שהוא למד על הייצוג ועל חתימת יפוי כוח מטעמו של המערער מתוך ההודעה שצירף, שכן לו כמייצג חדש לא הייתה כל אפשרות למצוא את התיק, וידיעתו של עורך הדין של המעסיק את מספר ההליך וההסבר בדבר העדר הצהרה על ייצוג מחזקים מסקנה זו.

לטענת ב"כ המערער אילו הוגשה ההודעה לבית משפט קמא, הייתה לה השפעה ממשית על בקשת הביטול של המערער.

12. ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערעור.

לטענתה, מדובר בטענות לכשל בייצוג מטעם עורך הדין של המעסיק, הגם שהמערער לא הוכיח כלל שהיה מיוצג או מהו הכשל שנגרם, על פי אמות המידה שפורטו בהחלטת בית משפט קמא, במיוחד בכל הקשור לידיעתו של המערער על מועד הדיון ועל חובתו להתייצב במועד זה.

בכל הקשור להודעה שצורפה טענה המשיבה, כי זו נשלחה כבר ביום 14.10.19 ולא ברור מדוע לא הוגשה לבית משפט קמא, הגם שהייתה בהישג ידו של ב"כ המערער טרם שניתנה ההחלטה בענין ביטול פסק הדין מיום 03.12.19, ולמרות שזוהי טענתו העיקרית של המערער. לטענת המשיבה ממילא להודעה זו אין כל משקל, היא בבחינת ראייה בלתי קבילה ולא ניתן להתייחס לעובדות שנטענו על בסיסה.

לסיום טענה המשיבה, כי גם אם המערער העביר את הדוח לעורך הדין של המעסיק, חלה עליו חובה להתייצב לדיון.

דין והכרעה:

13. סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, מאפשר לבית המשפט לבטל הכרעת דין וגזר דין שניתנו בהעדר נאשם, משני טעמים חילופיים: אם מתברר כי היתה סיבה מוצדקת

לאי ההתייצבות, או אם ראה בית המשפט שהדבר נדרש למניעת עיוות דין. עם זאת, על פי הפסיקה, על המבקש לבטל פסק דין כזה לעבור רף גבוה מאד ועליו להצביע על שיקולים כבדי משקל אשר יכולים להביא לשינוי בפסק הדין.

(ראו לדוגמה: רע"פ 1911/18 עמיד גיש נ' מדינת ישראל (פורסם 27.5.18); רע"פ 4780/17 זינב עמאש נ' מדינת ישראל (פורסם 1.4.18); עפ"ת 13586-07-11 מרדאו נ' מדינת ישראל (פורסם 04.09.2011).

14. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בבקשה לביטול פסק הדין שניתן בהעדר ובתצהיר שצורף לבקשה, כמו גם בהחלטת בית משפט קמא שדחתה את הבקשה, ולאחר שנשמעו טענות הצדדים במסגרת הערעור, הגעתי למסקנה כי יש לדחות את הערעור וכי אין מקום להתערב בהחלטת בית משפט קמא, כפי שיפורט להלן;

ראשית, המערער לא נתן הסבר מדוע לא התייצב לדיון בעצמו בשעה שידע על המועד (שהרי לא נטען אחרת), ולא הוכיח שאי התייצבותו לדיון בבית משפט קמא נבעה מסיבה מוצדקת או כזו שלא היתה בשליטתו.

המערער לא הכחיש את קבלת הדו"ח והודעת הקנס, ואפילו אם אקבל את גירסתו כי הוא מסר אותם למעסיק או לעורך הדין של המעסיק להמשך טיפול, לא היה בכך כדי לפטור אותו מחובתו להתייצב לדיון שמועדו ידוע לו, והוא אף לא טען כי עורך הדין יעץ לו לנהוג כך.

שנית, המערער לא הוכיח כי אמנם היה מיוצג ע"י עורך הדין של המעסיק, כי נחתם יפוי כח לטובת עורך הדין, וכי היה כשל בייצוג אשר גרם לכך שהוא לא הגיע לדיון.

לא ניתן לקבל את טענות המערער כי ההודעה בטלפון מוכיחה את הייצוג, שכן ידיעת עורך הדין של המעסיק את מספר ההליך, אפילו אם הוא קיבל לידיו את הדו"ח, אינם מלמדים בהכרח על ייצוג בפועל, והיה מקום להוכחת טענות אלו בדרך שהתווה בית משפט קמא.

יתירה מכך, בהודעה כתב עורך הדין של המעסיק בדיוק את ההיפך מטענת המערער, על כך שלא נחתם יפוי כח ולא ניתנה הצהרה על ייצוג, וברור שהטענות העובדתיות שהועלו בהקשר זה הן טענות שאין כל דרך להתייחס אליהן.

ובענין זה אדגיש, כי מדובר בהוספת ראיה חדשה במסגרת הערעור, והדבר מהווה חריג לכלל הקובע כי על בעל דין להביא את מלוא ראיותיו בפני הערכאה המבררת. הדבר נכון ביתר שאת כאשר לא ניתן הסבר מספק המצדיק הגשת הראיה במסגרת הערעור, מקום שזו הייתה ברשותו של ב"כ המערער עוד כשהגיש את הבקשה לביטול פסק הדין, מה גם, שכאמור, אין למצוא בה את מה שמבקש המערער.

שלישית, גם אילו היה מקום לטענות המערער באשר להפסקת ייצוג, היה עליו לבסס טענות אלו כנדרש על מנת לבחון האם אמנם מדובר בכשל בייצוג, והיה עליו ולהציג בפני בית משפט קמא את עמדתו ותגובתו של עורך הדין של המעסיק, וזאת לא נעשה.

טענות המערער לגבי הפסקת הייצוג ללא ידיעתו בשל אי תשלום שכר הטרחה, נותרו כטענות בעלמא, כשלא הוצגה כל תשתית ראייתית שהיה בה כדי לתמוך בטענה זו, כפי שציין בצדק בית משפט קמא.

(ראו לענין זה: עפ"ת 20404-02-17 ופא ערמין נ' מדינת ישראל; מח 3546/05 אביגדור נימני נ' מדינת ישראל- סעיף 10 להחלטה; ע"פ 1385/06 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 27 - כל ההחלטות פורסמו בנבו).

אוסף, כי אף בעניין "עיוות הדין" לא הצביע המערער על שיקולים כבדי משקל שהיו יכולים להצדיק התערבות ערכאת הערעור, וכל הטענות לגבי עיסוקו והפגיעה בפרנסתו נטענו בצורה כללית וסתמית שאינה יכולה להוביל לשינוי בפסק הדין.

לאור כל האמור, אני מורה על דחיית הערעור.

בהתאם להסכמת הצדדים המזכירות תמציא את פסק הדין בדואר.

ניתן היום, כ"ג טבת תש"פ, 20 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.